

Potencjał stolic powiatów jak dużych miast?

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: wtorek, 19, kwiecień 2011 00:00

Jarosław Komża

Odśłony: 3116

W styczniu br. ukazał się raport firmy PwC z przeprowadzonej analizy jakości życia w 11 największych polskich miastach. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju zakłada, że po metropoliach i dużych ośrodkach, to właśnie średnie miasta powiatowe będą jądrami i integratorami rozwoju lokalnego. Zatem, czy i kiedy powstanie podobna analiza dotycząca stolic powiatowych? Związek Powiatów Polskich chętnie objąłby patronat nad takim przedsięwzięciem.

150 średnich miast powiatowych centrami rozwoju

Przyjęta przez rząd KPZK przewiduje, iż w Polsce będzie następować koncentracja ludności w najbardziej dynamicznych ośrodkach, z jednoczesnym dalszym odpływem ludności z obszarów peryferyjnych (niektóre tereny wiejskie i małe miasta). Procesy te, oprócz zagrożeń o charakterze społeczno-gospodarczym, niosą ze sobą – piszą autorzy – także korzyści jako te wymienia wymuszanie poszukiwania na poziomie regionalnym i lokalnym możliwości nowego, odmiennego niż dotychczas, wykorzystania potencjałów rozwojowych i w konsekwencji zmianę dotychczasowych kierunków rozwoju. Oznacza to nasilenie konkurencji pomiędzy ośrodkami miejskimi. Moim zdaniem trudno nazwać to „korzyścią”. Chyba, że ukrywamy pod tym pojęciem nadzieję na obiektywne, „zewnątrzne” zmuszenie samorządowców do myślenia o rozwoju swoich miast w kategoriach strategicznych, a nie tylko bieżących. Z drugiej strony, przyjęta w KPZK wizja 2030 r. zakłada integrację obszarów poza zurbanizowanymi terenami funkcjonalnymi dużych i średnich miast, poprzez powiązania lokalne w obrębie obszarów wiejskich. Centrami tych powiązań ma być około 150 średniej wielkości miast powiatowych. To one mają zapewnić na obszarze całego kraju jednolity standard dostępu do podstawowych usług i dóbr publicznych, w szczególności w zakresie wychowania przedszkolnego, edukacji na poziomie podstawowym i średnim, zdrowia (w zakresie podstawowym), transportu publicznego, wyposażenia w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, komunikacyjną, teleinformatyczną, ochrony przed zagrożeniami społecznymi (policja) i naturalnymi (straż pożarna), usług niezbędnych dla obsługi działalności gospodarczej oraz administracyjnych i związanych z sądownictwem. Zatem na miastach powiatowych spoczywa olbrzymie wyzwanie. Czym mają przyciągać nowych mieszkańców, przedsiębiorców, gości? Jak być atrakcyjniejszym od konkurencji? I czy są w stanie to osiągnąć, czy mają do tego odpowiedni potencjał?

Jak badać potencjał rozwojowy miasta?

Z raportu PwC wynika, że w ciągu ostatnich pięciu lat (od ostatniego badania) najbardziej na plus zmieniły się: Białystok, Lublin i Trójmiasto, a najmniej: Szczecin i Poznań. W jaki sposób analitycy badali miasta? - To nie miał być ranking". Raczej ocena kondycji i rozpoznanie problemów wsparte diagnozą specjalistów. Ustaliliśmy, że każde miasto opiera się na siedmiu filarach nazwanych przez nas kapitałami. Chcieliśmy pokazać, które filary należy wzmocnić, by przyspieszyć rozwój – informował w GW z 10.01.2011 kierownik badań prof. Witold Orłowski. Pomiar potencjału rozwojowego odbywał się na podstawie metodyki bazującej na przekonaniu, że dla harmonijnego rozwoju niezbędne jest jednoczesne posiadanie przez miasto szeregu różnorodnych zasobów. Nazwano je „kapitałami” miasta. Są to wszelkie zasoby niezbędne do rozwoju: finansowe, rzeczowe, ludzkie, a nawet takie, które istnieją w sferze psychologicznej (np. kapitał wizerunku).

Te siedem „kapitałów”, to:

Potencjał stolic powiatów jak dużych miast?

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: wtorek, 19, kwiecień 2011 00:00

Jarosław Komża

Odśloni: 3116

---

1. kapitał ludzki i społeczny (KLS), który określa jakość zasobów ludzkich, którymi dysponuje miasto: wiedza i kwalifikacje pracowników, struktura demograficzna (miasta o starzejącej się ludności charakteryzują się mniejszą dynamiką rozwojową od miast „młodych”), aktywność społeczna mieszkańców;
2. kapitał kultury i wizerunku, który pokazuje, w jaki sposób miasto jest postrzegane: czy jako miejsce interesujące i atrakcyjne, czy jako kulturowa pustynia. Im lepszy wizerunek, tym łatwiej przyciągnąć do miasta inwestorów i pobudzić aktywność mieszkańców;
3. kapitał jakości życia mówi, jakie warunki życia i pracy oferuje miasto: stan środowiska naturalnego, poziom opieki zdrowotnej, jakość instytucji edukacyjnych oraz poczucie bezpieczeństwa;
4. kapitał techniczny i infrastrukturalny, określający szeroko rozumianą infrastrukturę, którą posiada miasto: zasoby mieszkaniowe, drogi, środki transportu, ale również centra handlowe, bankomaty i internet.
5. kapitał instytucjonalno-demokratyczny, pokazujący sprawność funkcjonowania instytucji miejskich (władz i administracji) oraz obserwowaną aktywność społeczeństwa obywatelskiego.
6. kapitał atrakcyjności inwestycyjnej mówi jak silnym magnesem jest miasto dla inwestorów zagranicznych i krajowych.
7. kapitał źródeł finansowania określa, w jakim stopniu miasto jest w stanie znaleźć środki pieniężne niezbędne do sfinansowania rozwoju.

Miasto o wysokim potencjale rozwojowym, to miasto posiadające dobrze i równomiernie rozwinięte wszystkie 7 kapitałów. Jeśli któregoś z kapitałów brakuje, stanowi to wyraźną słabość metropolii – i wskazuje pożądaną kierunek strategicznych działań. Wszystkie wskaźniki, łączne i cząstkowe, zostały zdefiniowane i wyliczone w taki sposób, że wartość wyższa oznacza większą wartość kapitału, a średnia dla 11 badanych miast wynosi 100. Raport bazuje na pomiarze porównywalnych danych, pochodzących z lat 2009-2010, dostępnych dla wszystkich 11 porównywanych miast.

Czy tę metodykę da się zastosować do badania miast powiatowych? Należałoby spytać autorów, ale wydaje się, że zarówno przyjęte kryteria i wskaźniki mają charakter uniwersalny, jak i źródła danych są ogólnie dostępne. Zatem jeśli założenia KPZK mają wejść w życie i miasta powiatowe mają stać się integratorami lokalnego rozwoju, warto byłoby poznać analizę potencjałów tych ośrodków i zalecenia do ich wykorzystania, biorąc pod uwagę zewnętrzne uwarunkowania.

Więcej o raporcie: www.pwc.com